

یکصد معمار، یکصد انتخاب

نشست دوازدهم: آبان ۱۳۹۵ خورشیدی

باغ موزه قصر

گزارش نشست و یکم

جمع بندی نشست دوازدهم

عصر روز چهارشنبه ۱۷ آذرماه ۱۳۹۵، پرونده معرفی آثار برتر معماری معاصر ایران در برنامه «یکصد معمار، یکصد انتخاب»، تقریباً بسته شد. این نشست با استقبال کم نظیر مخاطبان برگزار شد و تعداد پرشماری از میهمانان و مخاطبان بصورت ایستاده و یا نشسته روی زمین کنار دیوارهای سالن فرخی یزدی باغ موزه قصر، برنامه سه ساعته را تماشا کردند. در میان نشست های «یکصد معمار، یکصد انتخاب»، این نشست، شاید پرمخاطب ترین نشست به شمار آید. در طول سه ساعت از ساعت ۱۶ تا ۱۹، علاوه بر معرفی پنج اثر برتر دیگر، گفتگوی اسکایپی ضبط شده با حسین امانت پخش شد، ولی گفتگوی اسکایپی ضبط شده با شهریار ایزدی، معماری ایرانی مقیم تورنتو، به دلیل کیفیت نامطلوب صدا، از برنامه حذف شد.

علاوه بر معرفی پنج اثر، نمونه های صفحه بندی کتاب «یکصد معمار، یکصد انتخاب» هم رونمایی شد که مورد اقبال مخاطبان قرار گرفت. هم چنین، پس از ارائه سعید مهرپویا از ایستگاه راه آهن مشهد، اثر حیدر غیایی، ابوالحسن میرعمادی که سال هایی را به همکاری موثر با او گذرانده بود، پشت تریبون قرار گرفت و فرازهایی از خاطرات خود با غیایی را برای مخاطبان بیان نمود. خاطراتی جالب و مغتنم برای شنوندگان.

مهرداد جاویدی نژاد، در این نشست، نگاهی تحلیلی به دو اثر برجسته حسین امانت داشت: برج آزادی، ساختمان مرکزی سازمان میراث فرهنگی. او با برشمردن ویژگی های ذاتی و کالبدی معماری تاریخی ایران، برج آزادی را نمونه کامل چنین اصولی دانست ولی ساختمان سازمان میراث فرهنگی را از جهاتی قابل نقد عنوان کرد. به گفته او، به دلیل اجرای بنا پس از انقلاب توسط گروهی که تحت نظارت مستقیم معمار نبود، احتمالاً حال و هوای اثر تغییر کرده و از اصول اولیه خارج شده است.

آثار معرفی شده

خانه دربند، از بیژن شافعی - ناهیدبریانی، با معرفی وحید شالی امینی
خانه ای چندطبقه در نیاوران تهران، با معماری ایرانی و پر از
ریزه کاری ها و جزییات قابل توجه. به گفته شالی امینی، از
ویژگی های مهم این اثر یگانگی در جزء و کل طرح است. معمار
حتی از طراحی جزییات دودکش های پشت بام هم غافل
نبوده است. علاوه بر طراحی و نظارت بر اجرای بنا، تمام مبلمان
و عناصر تزئینی خانه هم توسط معمار طراحی شده است.

دهکده خلیلی، اثر مشترک نسرين فقيه و سهراب رفعت، با معرفی
همایون صادقی

مجموعه‌ای از چهار ویلا در شمال کشور برای روزهای آخر هفته
خانواده خلیلی. تجربه موفق همکاری معماری از نسل سال‌های
پنجاه با معمار جوانی از سال‌های هشتاد. معماری مدرن با تکیه
بر معماری بومی البرز و ظرایف اقلیمی آن. نکته جالب در این اثر،
استفاده از مواد و اقلام بازیافتی موجود در منطقه در ساخت آن
است. از خرده‌سفال‌های ساختمانی گرفته تا بشکه‌های خالی قیر.

ویلاي سياسي، اثر گابریل گیورکیان، با معرفی رضا دانشمیر

با استناد به الفبای معماری مدرن مورد نظر لوکوربوزیه، و با
ترکیب ظرایف معماری آدولف لوس اتریشی و اصول شکست
سطوح در طبقات، ویلاي سياسي نمونه موفق از معماری مدرن
ایران است که در سال ۱۳۱۵ طراحی و اجرا شده‌است. دانشمیر
معتقد است چنین نمونه‌هایی می‌توانند بهترین مصادیق معماری
مدرن ایرانی به‌شمار آیند، با خمیرمایه ایرانی و بر اساس
آموزه‌های جهانی.

ایستگاه راه‌آهن مشهد، اثر حیدر غیایی، با معرفی سعید مهرپویا
اثری که سال ۱۳۳۵ طراحی شده و یکی از شاهکارهای حیدر
غیایی است. فضایی معمارانه با استفاده از آخرین فناوری اجرایی
زمان خود. عمارتی باشکوه ولی ساده و کاملاً عملکردی. این
ایستگاه در عمر شصت‌ساله خود نیازی به تغییر نیافته و تمام
عملکردهای مورد نیاز را به‌خوبی، تا کنون، جواب داده‌است. در
شناسنامه اثر، نام غلامرضا کباری به‌عنوان معمار همکار آمده.

مهمانسرای نایین، اثر کیوان خسروانی، با معرفی مهسا مجیدی
اثری ماندگار با الگوبرداری دقیق و کامل از فرم‌های معماری
نایین، ساخته‌شده با کم‌ترین هزینه در مقایسه با پروژه‌های مشابه
زمان خود. به اعتقاد مهسا مجیدی، این اثر که یکی از بسیار
معدود آثار معماری خسروانی است، در عین استفاده فراوان از
فرم‌ها و موتیف‌های معماری نایین، بدعت‌هایی هم دارد که آن را
یگانه و قابل تامل می‌سازد.

آخرین نظرها از مخاطبان

در نظرنامه نشست دوازدهم، از مخاطبان برنامه خواسته نشده بود به آثار ارائه شده امتیاز دهند. به عنوان آخرین فرصت دیدار با این عزیزان، از آن‌ها خواسته شده بود به چند پرسش عمومی پاسخ دهند. پرسیده شده بود «حاصل برنامه را چگونه ارزیابی می‌کنند: خیلی مثبت، مثبت، بی‌اثر یا منفی؟». هیچ‌یک از پاسخ‌ها برنامه را بی‌اثر یا منفی تلقی نکرده بود. ۶۳ درصد گفته بودند «خیلی مثبت» و ۳۷ درصد نیز «مثبت».

از مخاطبان پرسیده شده بود به نظرشان آیا این برنامه را باید تا معرفی حداکثر آثار برتر معماری معاصر ایران ادامه داد یا نه؟ تمام پاسخ‌ها «بله» بود. برخی‌ها تاکید هم داشتند: «بله حتما»، «بله، بله، بله!».

علاوه بر این دو پرسش، از مخاطبان خواسته شده بود نظرشان را در ارتباط با «معماری معاصر ایران» در چند جمله بیان کنند. نکته‌ها و گفته‌های جذابی مطرح شده که امیدواریم در فرصتی مناسب تعدادی از آن‌ها را منتشر نماییم.

تقریباً نصف میهمانان و مخاطبان این نشست، برای بار اول در برنامه «یکصد معمار، یکصد انتخاب» حضور پیدا کرده بودند.

بهروز مرباغی / مدیر پروژه

۱۳۹۵/۰۹/۲۰ خورشیدی